

ВІНОЧОК

ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ДІТЕЙ

Додаток до „Правди“.

Ч. 4 (11). Львів, квітень 1933.

ВЕЛИКДЕНЬ МОЛОДІ

Ще на верхах зима біліє,
Та в долинах життя нове
Вливаєсь вже в усе живе —
Нові розбуджує надії.

На цвинтарі край церкви молодь
Й дітвора вся є зі села,
І веснянок там завела —
Старі забули про недолю.

Безмежня радість біля церкви,
А дзвони грають разураз.
Весна ясна, надії час.
Христос воскрес сьогодні з мертвих.

ЯВ.

Великодні спомини

Було це в горах на Гуцульщині. У страстну суботу поклали дітей завчасу з вечора спати, щоб розбудити їх в ночі, бо разом із родичами мали їхати до церкви. Старший Юрась і молодші Маруся і Микольцьо дуже тішилися тою поїздкою. Маруся і Микольцьо вже відбули великодну св. Сповідь і мали завтра причащатися. Їх так цікавило те все, що вони довго не могли заснути, а коли міцно заснули, тоді вже треба було вставати. Не хотілося дітям відриватися від сну. Але скоро тільки прочуняли, почали як стій одягатися та ладитися в дорогу.

Якаж гарна була зоряна ніч! Як незвичайно було їхати в таку пору.

Коні бігли швидким ходом. По дорозі обминали селянські вози, де також сиділи малюккі діти коло діда чи бабусі. Вони також везли паски на посвячення.

Ось уже село і церква. Але няня казала поминути її, бо хотіла насамперед заїхати до тітки, котра мешкала далше за церквою. Відтак родичі пішли до церкви, а діти мали прийти туди пізніше з тіткою. Діти були самі в світлиці, де на столі було приготовлене свячене. Там були різні солодкі ласощі, котрі так пахли дітям, що Маруся не спам'яталася, як ущипнула собі кусочок якогось медяника і стала їсти. Також Василько почав щось халасувати...

— Ах, ви грішники! — крикнув Івась. — Перед Причастям спокусили-

ся на солодоші! Тепер ви не можете йти до Причастя.

Діти щойно тепер спам'яталися, яке горе їх стрінуло й почали гірко плакати. Тітці стало жалко дітей.

— Ну, не плачте, — говорила. — Це вам буде наука на даліше, а тепер ходімо швидше до церкви. Причащатися вже не будете, зате побачите, як святитимуть паски.

Діти скорилися і пішли, але на душі у них лежав тягар, що розвіявся аж тоді, коли ввійшли в наповнену народом, ясно освітлену церкву. Із грудей соток людей нісся радісний спів:

„Христос воскрес із мертвих...“.

Їх поставили напереді, проти іконостаса. Вони бачили отця духовного в блискучих, золотистих ризах. З якою пошаною зглядалися на нього ма-

ленькі грішники! А він навіть не повертав до них голови... Ось ударили в дзвони. Пан-отець із причтом, а за ними й люди вийшли з церкви святити паски.

Боже мій! Як це було гарно й цікаво! Довкола церкви цілим колом розкладені долі на чистих хусточках або рушниках загнічені пасочки, кільці ковбас у мисках з яечками довкола, сир, масло „і прочі сніди“. Священик кропив усе те свяченою водою, а дяки співали „Христос воскрес“...

Опісля вони поїхали до дому. Радісно гомоніли в веснянім воздуху великодні дзвони. Весело світило сонічко, пахло весною й Великоднем. Ясним спомином лишилося діточкам цей світлий день Воскресення Христового на ціле їх даліше життя.

Що конечно треба знати

про наш рідний край і нарід.

(3) Між горами й горбами української землі, по височинах і низах протікають українські ріки й річки. Збирають вони її води джерельні, дощеві й снігові та несуть їх до чотирох морей: Чорного, Азівського, Каспійського і Балтійського. Та найбільша і найславніша ріка наша це Дніпро-Славу-та. Через усю Україну пропливає Дніпро із півночі аж на самий південь у Чорне Море. Дніпро це батько українських рік. До нього впливає багато річок з правого і з лівого боку. Ось з правого боку — ріка Прип'ять, що пливе через багна і болота українського Полісся, а з лівого Десна, та багато інших рік. До Чорного Моря плывуть ще бистрий Дністер і лінивий Буг і тихий Дон і Кубань. Дністер, що впливає із Бойківського Бескиду, це теж одна з перших рік України. Він перепливає карпатське Підгір'я, де творить великі багна, далі врізується глибоким яром між Подільську та

Бесарабську височину, аж виходить на широкі чорноморські степи, звідки широким плитким гирлом (лиманом) вливається у Чорне Море. До Балтійського Моря плывуть з нашої землі лиш поменші ріки та вони вливаються насамперед до Висли. З них найбільше відома є ріка Сян.

Українські ріки й моря тісно зв'язані з долею нашого народу. Ріки й море це найліпші й найдешевші дороги до перевозу людей і всякого краму. Особливо велике було їх значіння в давних часах коли ще не було залізниць ані навіть битих гостинців... Тому український нарід держався своїх рік і свого Чорного Моря, котре називалося давно Руським Морем, від давньої нашої назви Русичі. Над ріками повстали найстарші українські міста, як Перемишль над Сяном, Галич над Дністром, Київ над Дніпром. Про ті найстарші городи нашої землі розповімо на другий раз.

Космацькі Гуцули їдять свячене під церквою.

Світлив Гриць Смольський.

ВЕСНЯНКИ Й ГАІЛКИ

Настала весна. Діток у хаті вже не вдержиш. Цілими купками бігають вони по подвірях, по городах та по вулиці й виспівують веснянки. В одному кінці села співають:

Ой весна, весна — днем красна!
Щож ти нам, весно, принесла?
— Принесла я вам літечко,
Ще й рожеву квіточку.
Та вроди, Боже, житечко,
Ще й озиму пшеницю
І усякую пашницю.

По вулиці пастушки женуть худобу в поле на молоденьку, зелену травичку і приспівують:

Ой весна, весна та весняночка!
Де твоя дочка та паняночка?
— Погнала бичка за ворітечка:
Пасись, пасись, бичку,
Поки спяду мичку,
Своєму батеньку
На рукавичку.

Вибігла з хати і Оксанка з Іваси-

ком і зараз почали й собі щебетати:

Вийди, вийди, сонечко,
На дідове полечко,
На бабине зіллячко,
На наше подвірячко.

Вгляділи на подвір'ю мурашок і лякають їх:

Мурашки, мурашки,
Забирайте подушки,
Бо Татари йдуть!

На городі знайшли равлика (слимака), обсіли його та вигукують без кінця:

Равлику, Павлику,
Вистав ріжки тай ніжки!
Тобі два, мені два,
Поділился обидва.

Побігли в садочок. Побачили там вудвуда й не проминули, щоб і йому не гукнути:

Вуд-вуд, вуд вуд, вудвуде,
Чом не робиш, як люде?
Люде роблять в день, в ночі,
А ти сидиш на корчі!

(Далі буде).

Лист до Редакції

Високоповажаний Пане Редакторе!

В нас година науки про кооперацію. Одна товаришка встає й питає нашого вчителя:

— Хто написав про нашу кооперативу в „Правді“?

Учитель відповідає:

— Не знаю, дитинко!

Але нас ця відповідь не вдовольняла, бо ми не вірили, щоби пан учитель про це не знав. Тому ми дальше питали. Тоді пан учитель сказав таке:

— Коли ви такі невірні й цікаві пізнати, чи говорю правду, тож сядьте й напишіть листок до Панів Редакторів „Правди“, а вони вам відпишуть, звідки дізналися про нашу кооперативу.

Після того ще нам п. учитель сказав дещо про Редакцію „Правди“ та про самий часопис (бо давніше бував у Вашій Редакції). Знаємо також, що з „Правдою“ виходить „Віночок“ і маленькі повістки, але про інші Ваші додатки, призначені українським дітям, мало що знаємо, бо в нашій кооперативі ще їх нема! Ми дуже радо прийнялиби Ваші дитячі видання, якщо Ви нам прислали би за певну заплату, але Ви знаєте, що ми ще малі й бідні, ще бідніші від роцдельських ткачів.

Отже ми зібралися тай написали до Вас цей листок, як уміли, по-дитячому. Тому будьте вибачні, як щось сказали недоладу. Тут висказуємо Вам свою подяку ім. нашої Надзірної Ради, Управи і всіх членів за дописку про нашу шк. кооперативу в „Правді“ без нашого прохання.

На цьому кінчимо й просимо не забути про нашу цікавість і бажання.

Будьте здорові й пишіть іще „многая літа“ правду про Божі й людські діла.

Ірина Затей, уч. VI кл., Ірина Мак,
уч. VI кл., Білавка Евстахія, уч. VI
кл., Ірина Звір, уч. VI кл.

П. С.

Пане Редакторе! Не думайте, що я такий мак, що росте в городі, та що люди їдять. Я є дівчинка і ходжу до VI кл.

І. М.

Пане Редакторе! Ви готові подумати,

що я такий страшний звір, горожанин ліса. Я не звір, ані звірятко, але українська дівчинка (VI кл.).

І. З.

Пане Редакторе! Я не квітка, ані біла лавка, лише так називаюся, але дещо подібна до білявки

Е. Б.

Пане Редакторе! Я люблю правду, нічого не затаюю, але все говорю правду й шаную тих людей, що говорять правду.

І. З.

Ми всі є ученицями української прив. всенар. школи ім. Т. Шевченка „Рідної Школи“ в Дрогобичі, при вул. Сніжній 5.

Вибачте нам, що ми собі дозволили в цій листі написати П. С., але ми малі і веселі, тому жартуємо.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Редакція „Правди“ так утішилася листиком молоденьких українських кооператорок, що рішила помістити його у великодному „Віночку“ іншим нашим малим читачам для науки і розваги. Цей листок, як і шкільна кооператива, про яку ми раніше писали, це гарне свідоцтво для школи ім. Т. Шевченка в Дрогобичі, для її учителів та учениць. Бажаємо Вам стати цвітом українського народу. Христос воскрес!

ЛЕГЕНДА ПРО КРАШАНКУ

Після того, як Христос піднявся на небо — свята Марія Магдалина, учениця Христова, пішла у велике місто Рим. У Римі жили погани, що не вірили в Христа і молилися до божків. Марія Магдалина розповіла їм про життя Христове на землі, про його святу науку та про його смерть на хресті й воскресення в третій день по смерті. І багато Римлян увірило в Ісуса Христа.

Одного разу Марія пішла до римського цісаря. То було саме на Великдень. Витаючи царя, Марія Магдалина подала йому крашанку й промовила: „Христос воскрес!“

Від того часу скрізь на землі христіани почали на Великодні Свята приготувляти крашанки і писанки та витати один одного словами: „Христос воскрес!“

ВІНОЧОК

ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ДІТЕЙ

Додаток до „Правди“.

Ч. 5 (12). Львів, травень 1933.

У місяці травні...

Левада-розрада
У квітоньках пишних,
У гаю розмаю
Птичок звенить спів,
У безмірах вишних
Там небо синіє,
Скрізь пахощі дишуть,
Йде шум ручаїв —
Все всюди радіє!

Гей, діти, радіти
Всі сонцем весною
На полі-роздолі
В веселий ваш час
І серце красою
Природи поїти!
Сеж місяць ваш травень
Гей діти всі враз
На зелень, на квіти!

Весняні забави дітей^{*)}

Край садку був ставок. Там уже жабки почали кумкати. Діти й їм заспівали:

Кумо, кумо! Що варила?
Борщ, борщ, буряки-ки-ки!

Вибігли на вулицю. До них при-
стали й інші діти. Побігли навиперед-
ки, вигукуючи:

Хто попереду — той пасе череду.

Хто позаду — той пасе жабу.

А хто в середині — той в золотій скрині.

І кожде силкується стати по сере-
дині „у золотій скрині“.

А на майдані побіч церкви невеличкі дівчата грають у „варену рибку“.
Беруться за руки в колесо і перекручу-
ються, співаючи:

Вареної риби — держіться кріпко!

Як хто звірвється — тому не минеться.

Так крутяться, аж поки хто не ввірветься.

А то знову бавляться „в залізного ключа“. Діти стають в коло, побравши-
шись за руки, а одно в середині. Його питають: „Який ключ?“ Відповідає: „Залізний“ тай намагається прорвати-
ся з кола. Як прорветься, то втікає, а за ним усі женуть та співають:

Ой дзвони дзвонять,
Хорти вовка гонять
По болотах, очеретах,
Де люди не ходять.

Хто зловить, той сам стає вовком і тоді знову бавляться зпочатку.

Діти розгулялися й вигадують одну гру за одною. Після „залізного ключа“ почали бавитись в „пускайте нас“. Діти поставали так, що одна половина взялася за руки, а друга половина так собі гуртом стояла і спі-
вала:

^{*)} Гляди початок у 4 ч „Віночка“.

Пускайте нас, пускайте нас
Зза гір погуляти.

Ті діти, що за руки побралися, від-
співують:

Не пустимо, не пустимо,
Бо близький Дунай.

Ім одспівують:

А ми мости поломимо
За райський Дунай.

А перші співають:

А ми мости помостимо,
Самі соїбі поїдемо,
За райський Дунай.

Тай прориваються через счеплені
руки.

Відтак ще бавилися „в піжмурки“.

— Кому жмуритися?

Всі діти поклали по одному паль-
чику, а Оксана почала примовляти,
торкаючи пальчики:

Котилася торба з високого горба,
А в тій торбі хліб, паляниця,
Кому доведеться, той буде жмуриться.

Випало жмуритися Василькові. Він
зажмури́в очі, а його питають:

— На чім стоїш? — На шпиль-
ках. — Чому тебе не колють? — Бо я
в червоних чобітках. — А хто тобі їх
пошив? — Дід Панас. — То лови нас.

Не обійшлося при тім і без свар-
ки. Посварилися два хлопці. Другі діти
почали їх мирити, співаючи:

Мир - миром
Пирого з сиром,
Вареники в маслі
Ми дружечки красні —
Поцілуймося.

Посварені подумали - подумали, а
далі поцілувалися та вже й добрі. Діти
не злопамятні — як старі.

Що конечно треба знати

про наш рідний край і нарід.

(4) У попередніх числах „Віночка“ ми розглянули українську землю гейби здалека і бачили її перед нашими очима в цілості немовби ми гляділи на неї звисока, прим. із літака. А тепер, любі діти, пустимося в мандрівку по тій нашій гарній землі та перейдемо по ній здовж і поперек. Перейдемо через усі околиці, через села і міста України. Зачнемо нашу мандрівку з того кінця, де заходить сонце.

Найдальше на захід сонця з усіх українських земель положена Лемківщина. То не рівна земля та Лемківщина, але гориста, бо це частина карпатських гір Бескидів. Гори лемківського Бескида не дуже високі. (Найвищі верхи їх сягають до 1100 м. рахуючи від рівня моря). В тих горах широкі зелені долини і богато провалів, між якими найважливіший дуклянський провал, котрим можна легко перейти на південь на українське Закарпаття, що перед війною належало до Угорщини, а по

війні прилучили його до чехословацької держави. Земля в тих сторонах кам'яниста і бідна. Родить по більшій часті лиш овес та бульбу. Тож не багатий нарід ті наші Лемки. Живуть вони невеликими селами у бідних деревляних хатах. Але нарід цей держиться твердо своєї мови і звичаїв. Жаль тільки, що там у їх гори освіта має важкий доступ. А де не має доступу освіта, там тим лекший доступ мають противники освіти і правди. Тому власне в тих околицях найбільше розпаношилися вороги нашої Церкви і нашого народу. Вони всякими хитрими штучками хочуть посіяти незгоду і роздор між Лемками й іншими племенами українського народу. Нам треба просити Бога, щоб охоронив нашу рідну лемківську землю та наших братів Лемків від зради і відступства, щоб той лемківський Бескид остав на далішні часи твердиною на сторожі української землі там на її західних окраїнах. Міст на Лемківщині нема. На схід-

них межах Лемківщини стоїть ще від старих княжих часів місто Сянік. На закупна ходять Лемки також до Нового Санча, Грибова, Горлиць і Ясла, а ті що під Чехами — до Бардієва, Пряшева та

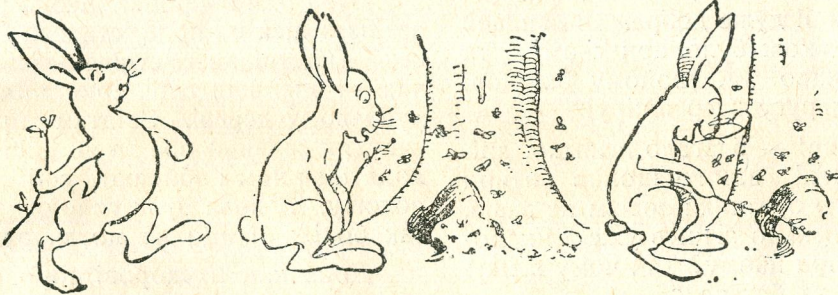
Угеля. Зате є на Лемківщині купелеві місця, де бють цілющі води, як ось Криниця, Жегестів, Висова. Є там також джерела нафти.

(Далі буде).

Зайчики-побігайчики

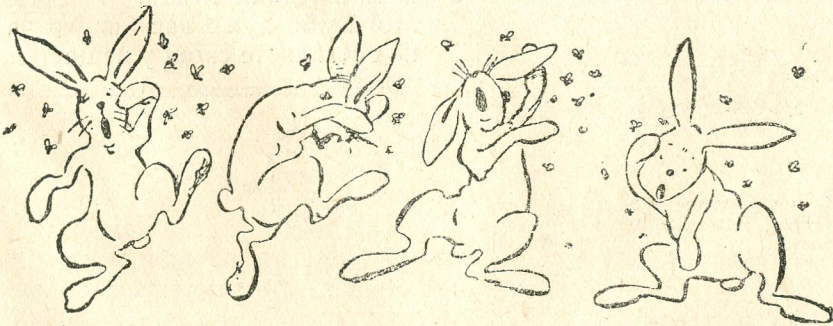
Раз зайчики малі, свавільні
Пішли гуляти в темний гай.
Пишався ліс як тихий рай.
Весна була. В зелених шатах

І мило так, весело любо...
То стрибнуть, скочуть, підбіжать,
То у траві, в пахучім зіллію
У „переверти“ нумо грать.

— Ану сюди! Глянь, що за мухи!
Дивіть, а тут якесь дупло!
Собі палату тут ми зробим!
Кричить пустий за всіх заньо.

Підбігли братіки що духу,
Билинки взяли у лапки
І бжіл з дупла почали гнати
Собі на горенько тяжке.

Тут бжолки зично загуділи,
Піднявся шум в раю цілім:
— Геть, ви напасники погані,
Бо пожалієте потім. —
Та зайчики про те недбали
— Жени гони дурних тих мух!
Та враз стряслися, закруtilись,
Від болю їм заперло дух.
— Ах, пробі, — зойкнули бідняги
Лапками замахали враз,

А бжолки тнуть і не питають:
Дразнить не треба було нас...
Пустились зайчики навтеки
Що духа пруть через ліси,
Упаде, встане, далі мчитьсЯ,
Бо тнуть бжолкині батоги.
Прибігли в хату: тато й мама
Підняли лемент, плач і крик,
Вони попухлі лиш стогнали,
До втоми реготався стрик.

ЯГНЯТКО І ВОВК

Спрагнене ягнятко пило воду із потоку. Далеко від нього, геть у горі потоку вовк і собі пив воду.

„Чому каламутиш мені воду! Я хочу пити!“

„Як це може бути? — спитало бовжно угнятко. — Таж я стою тут у доли, а ти далеко в горі. А вода пливе від тебе до мене. Вір мені, мені ніколи й на думку не приходило, вчинити тобі щось злого“.

„Ось тобі на! Говориш зовсім так, як твій батько тому шість місяців. Пригадую собі дуже добре. Він вилаяв мене. Ти також було при цьому, та втікло щасливо. А твому батькові я за його наругу здер шкіру!“

„Ах, пане! — благало ягнятко, дрижачи. — Мені всього щойно чотири неділі. Мого братчика згинув уже! Як могло я бути при цьому? Тай чому я маю покутувати за батька?“

„Ти безсоромне!“ — Так відповів

вовк із уданою лютю. Ще й зуби вишкірив.

„Дурниця, чи ти було при цьому, чи ні. Та я знаю, що весь ваш рід ненавидить мене! За те мушу пімститися“.

І роздер ягнятко.

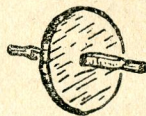
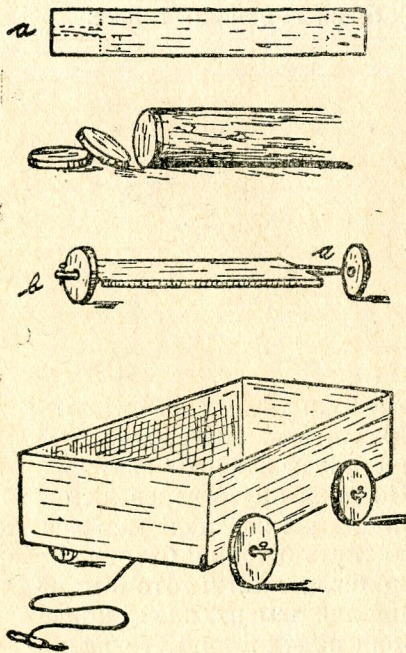
(Совість заворушиться і в найбільшого драба. Тому шукає він викруту, як найбільше впокоїти свою совість тоді, коли робить лихе діло.)

ЗРАНЕНА ВОРОНА

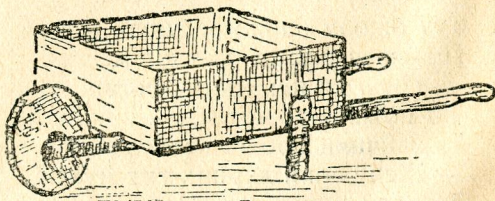
Була одна ворона. Ледви рано вилетіла з ліса на поле, сталося їй нещастя. Підстрілив її стрілець і вона втікла та знайшла собі пристановище в дуплавному дереві. Звідтам приглядалася, як селянин оре та як інші ворони ходять за ним і збирають собі по землі поживу. А вона була голодна, та рана так боліла їй, що не могла рушитися.

Добачили її здорові ворони. Підлетіли зараз до неї та принесли їй їсти. І так її кормили, доки крило не загоїлося.

Шкода, що ворони не розуміють людської мови. Пішовби я до тих чорнявих, гідних птахів і сказавби їм: Мої любі, дуже вас шаную за те, що не оставляєте своїх у нещастю.

Фиг. 3.

Фиг. 4.

Як зробити собі візочок і тачки.

ВІНОЧОК

ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ДІТЕЙ

Додаток до „Правди“.

Ч. 6 (13). Львів, червень 1933.

ЛЕГЕНДА ПРО „БОЖЕ ТІЛО“

То було ще в перших часах християнства. В часах, коли римські поганські цісарі люто, жорстоко переслідували християн і старалися насильно повернути їх до поганства. І мусіли християни скриватися тоді зі своїми богослуженнями.

В часі одного такого страшного переслідування, в одній місцевості журилися християни, що не мають де сходитися на богослуження, де безпечно моглиби приймати Прсв. Евхаристію. А був між ними один, що звався Евтихій. Він був багатир і мав великі земські добра. Як так усі журилися й сумували, каже він зібраним християнам:

— Маю одно місце таке, де будемо могли безпечно сходитися й відправляти богослуження.

— Де? — питають у нього другі християни.

А він каже:

— Знаєте ці мої мляковини за рікою. Ніхто туди не заходить, хіба тоді, як я влаштовую лови на болотняні птиці. Воно для тих, що не знають тих місць, навіть небезпечно туди йти.

Всі пристали на це. Тоді Евтихій каже ще:

— Мої слуги будуть дожидати вас перший раз на краю багновища та безпечними стежками заведуть вас на острів, що посеред нього.

Не довго й ждали християни, бо вже по яких чотирох тижнях сповістив християн Евтихій:

— Брати й сестри — каже — каплі-

ця вже готова. Вже завтра о. Атанасій буде мати там Службу Божу.

Зраділи християни, а Евтихій каже ще:

— Приходіть завтра рано невеличкими гуртками, щоб не впадати в око. Мої слуги дожидати будуть вас у різних місцях мляковини й запровадять вас на місце.

Зраділи християни й щиро дякували Евтихієві.

*

Рано ранесенько ще в сутінках поспішали гуртки християн у напрямі мляковини. А там уже дожидали їх Евтихієві слуги. Вони йшли попереду й показували місця, кудю треба йти, щоб сухою ногою зайти в лісок та до каплиці.

*

Довго так сходилися християни в капличці на відлюдді, певні, що ніхто про їх криївку не знає.

Та ворог не спав. Всюди розсилав шпигунів. Шпигуни, щоб могли все вислідити, вдавали прихильників Хрислової науки, заявляли охоту повернутися, а то й охреститися. Так і тут було. Якийсь Вульпій запізнався з Евтихієм. Заходив із ним у розмову про християн. А раз каже:

— Я хочу стати християнином, то радо слухавби ваших богослужень.

А Евтихій йому:

— Можеш бути на богослуженню, та не на всьому. В усьому будеш могли брати участь аж по охрещенню.

І так брав Вульпій участь і в богослуженнях як оглашений. Тільки в часі освячення Найсв. Евхаристії мусів виходити.

Раз спитав у нього Евтихій:

— Ти вже доволі довго слухаєш наук нашого священика й береш участь у богослуженнях. Чи не бажаєш охреститися?

А в Вульпія якось дивно очі засвітилися й лице прибрало хитрий вираз. Він аж по хвилі сказав:

— Вже небаром буду готовий прийняти св. хрещення.

Евтихій, людина щира, не завважав ні дивних огників в очах Вульпія ні хитрого виразу його лица й каже:

— Дуже, дуже тішуся, що станеш братом нашим.

А Вульпій тільки вернувся в місто, подався до префекта міста.

— Я — каже — викрив місце, де сходяться християни. Дай мені відділ війська й завтра рано виловимо їх усіх на їх богослуженні...

*

На другий день рано рушив відділ війська в напрямі млаковини.

Та християни були обережні. Евтихіїві слуги, що стояли на варті, побачили здалека військо й заздалегідь дали знати про небезпеку. Християни миттю вийшли з каплиці та розійшлися тайними стежками.

Священик поклав Найсвятішу Евхаристію в кивоті й вийшов останній.

Лютий був Вульпій, коли не застав нікого в каплиці й волів воякам руйнувати каплицю. В злости забажав він

збезчестити Найсвятішу Евхаристію. Розбив кивот і аж крикнув із дива. Не найшов там ні хліба, ні вина, як сподівався, а замість них росла там жовта квітка, що мала на собі повно біленького пуху.

— Як вона тут виросла, хоч нема землі — скрикнув він — це якісь чари! — й сягнув рукою, щоб зірвати квітку та в цій хвилині осліп.

— Я не бачу, я не бачу ніщо! — кричав він. — Ніч, ніч довкола!

Вояки вивели його й вернули в місто з нічим.

Коли о. Атанасій вернувся в каплицю, перше, що побачив, був розбитий кивот, та Пресвята Евхаристія стояла ненарушена.

Бачив тільки, як вітер розносив білий пух по млаковині.

*

На другий день Вульпій покликав до себе Евтихія й признався йому, що був шпигуном і оповів, як осліп.

— Аж тепер — каже — я вірю, аж тепер я християнин. Та не гідний я, щоб ви прийняли мене в свою громаду.

На це Евтихій:

— Хто щиро кається, цьому прощає Бог і ми прощаємо.

При хрещенні Вульпій провидів. Це нове чудо ще більше закріпило в ньому віру.

А вся млаковина зацвила довкола жовтим цвітом, а там і білим пухом покрилася. Із цієї млаковини вітри рознесли насіння по всьому світі.

І в нас росте ця ростинка на вогких місцях. А наш нарід зове її „Боже Тіло“.

ЛІТНІ ЗАБАВИ ДЛЯ ДІТЕЙ

ЧЕРВОНИЙ ЛЕВ

Один із грачів „червоний лев“ зачеркує собі мале колесо і стає в середині. Це його клітка. Решта грачів підходить до нього рядом і кличе:

Червоний льве, червоний льве,
Вибігай із хати,

Кого зловиш, кого зловиш,
Того будеш мати.

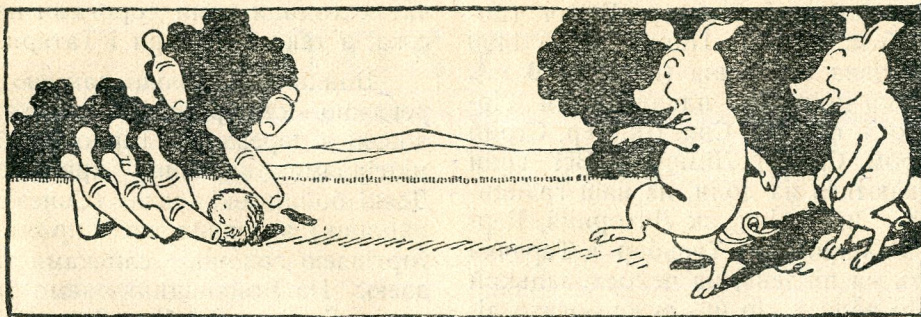
Лев вибігає із колеса (клітки) і старається зловити одного з грачів. Кого зловить, той пристає до нього і допомагає ловити других. Останній зловлений грач займає опісля місце „червоного льва“ без вибору і гра починається наново.

Іжак і круглі

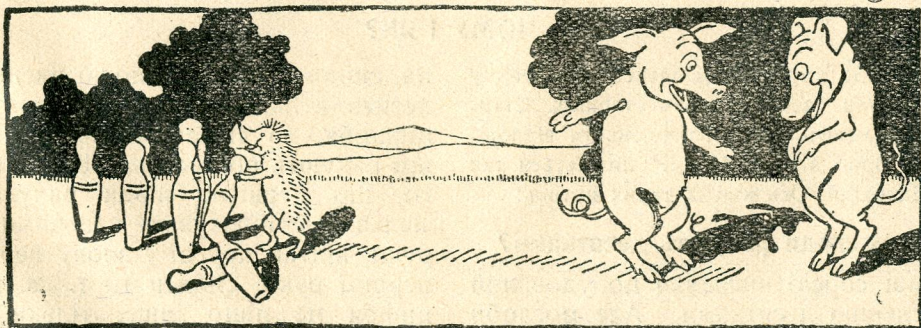
Ось, дві свинки, треба знати,
Захотіли в круглі грати.
Одна й друга щось міркує,
Бо їм кулі там бракує.

Але втішились свиниська,
Як узріли їжачиська.
Іжак кулю зробить з себе,
Свинкам стане у потребі!

Так і сталось. Їжаченко
В кулю завинувсь борзенько
Й каже: — Грайте в круглі мною,
Про заплату я не стою!

Перша свинка розмахнулась,
Куля в круглі як метнулась,
Усі девять повалила,
Ото тобі добра сила!

Та не досить їжаківі,
Що він вдарив тай готово!
Він ще й круглі наставляє —
Ото щастя свинка має!

— Ой, їжачку, що вам дати?
Бо нам з вами добре грати!
І врадили й заплатили
Двадцять грошів, ще й чотири!

Що конечно треба знати

про наш рідний край і нарід.

(5) Ось так ми перейшли Землю Лемків*). Їх зовуть Лемками тому, що вони замість слів „тільки“, „лише“, кажуть „лем“. Та в дійсності вони щирі Русини-Українці. Далі на схід від Лемків живуть Бойки й Тухольці. Бойківщина-Тухольщина це також гірська країна. Вона обіймає ту часть гір Карпат, що зветься Високий Бескид. Тягнеться вона аж по р. Лімницю і Тарачку. Бойківські гори ще вищі та кращі ніж лемківські. На гірських хребтах здіймаються стрімкі шовби та гірські верхи з заокругленими кінцями, звані тут кичерами. Між тими верхами найгарніші є: гора Галич (понад 1335 м. висока), Пикуй (звиш 1400 м.) та Рівна полонина (коло 1500 м.). Гірськими долинами пливають там гірські ріки й потоки: Сян, Дністер, Стрий з Опором, Свіча й Лімниця. Всі вони прориваються на доли, на наш галицький бік. Інші ріки, як Ляториця, Бержава, Великий Аг, Тальбор і Тарачка пливають на південь, на чехословацький бік. По збочах гір ще дуже багато лі-

сів. Але на високих верхах деревина вже не може рости, бо там їй за холодно. Високі долини вкриті зате прекрасними луками-полонинами. На полонинах від весни до зими пасеться рогата худоба й вівці. Далі на схід за Високим Бескидом тягнеться ще вище пасмо Горганів. Їх верхи засипані камінюками званими „цекоти“, їх узбічча більше стрімкі. Найвищі верхи Горганів це Близниця на 1883 м. висока, Сивуля, Висока коло жерел Лімниці (1800 м.), Попада, Добошанка, Стіг. Туди провалами йдуть попри Ужок дороги на південь і ще в княжих часах ходили тими дорогами наші війська, а також Мадяри і Татари.

Бойки й Тухольці займаються переважно хліборобством. Їх хати збудовані з дерева, з гарно різьбленими підсіннями, звичайно криті стріхою. Деякі бойківські села (Синевідсько й околиця) з давних часів промишляють торгівлею головно сливками та бриндзею. На Бойківщині маємо такі міста: Лісько, Самбір, Старий Самбір, Турка, Стрий, Сколе. По чехословацьким боці є ще міста Ужгород, Мукачево і Густ. (Далі буде.)

*) Гляди про це в 5 ч. „Віночка“ („Правда“ ч. 19.)

ЧОМУ І ЯК?

Діти радо хотілиб довідатися про неодну річ, тому так часто питають старших. Старші не все мають змогу і терпець їм відповісти. Не одно діточе „Чому?“ лишається так і без відповіді. Ось кілька таких питань:

1. Чому люди рахують десятками?

Наш спосіб числення побудований на численню десятками. Але моглоби бути інакше. Напримір дещо рахуємо не на десятки, але на тузини, то є по 12. Отже 12 тузинів то т. зв. великий тузин. Або знову рахується на копи, по 60 штук, напримір так рахують яй-

ця, снопи і ін. Але спосіб числення по десять є загальніший. І куди ми не пішлиби, то скрізь надиблемо людей, що рахують по десять. Це пішло з того, що первісно люди рахували на пальцях. Порахував пальцями одної руки, відтак другої і знову вертав до першої руки. Звідси то т. зв. римські цифри це ніщо інше, тільки пальці і долоні людських рук: I = один палець, II два = пальці, III = три пальці, V = одна долоня, що має 5 пальців, IV = 5 — 1, VI = 5 + 1, X = 5 + 5 і т. д. (Далі буде.)